

Studii de Preistorie: bilan după zece ani de apariție

Radu-Alexandru DRAGOMAN*

În România, crearea și tipărirea unor reviste tematice de arheologie este o raritate, spre deosebire de mediile academice și universitare din alte părți ale lumii unde apariția unor astfel de reviste poate fi periodic constatată (de pildă, în anul 2011 în Federația Rusă a fost publicat primul număr din *Archaeological Excavations*, iar în anul 2014, la o editură din Marea Britanie, urmează să apară *Journal of Contemporary Archaeology*). Majoritatea revistelor din România, dedicate în întregime sau parțial arheologiei, este expresia instituțiilor de stat în care au fost fondate – muzee, institute de arheologie ale Academiei Române și universități. Excepții în acest peisaj editorial l-au reprezentat apariția în anul 2000 a publicației electronice private *European Archaeology-online*, fără o periodicitate tematică asumată, precum și publicarea în același an de către Asociația Profesională a Arheologilor din România a primului și singurului număr, până la data la care am scris aceste rânduri, din revista electronică *Romanian Journal of Archaeology (R.J.A.)*. La scurt timp după aceea a fost tipărit primul volum dintr-o altă nouă revistă – *Studii de Preistorie*, creată tot de o asociație profesională, intitulată *Asociația Română de Arheologie*. În 2010 a apărut și revista *Caiete ARA. Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, editată de *Asociația Arhitectură. Restaurare. Arheologie*. Spre deosebire de *R.J.A.*, din 2001 și până în anul 2012, au fost tipărite nouă volume *Studii de Preistorie* (inclusiv cel de față) și trei *Caiete ARA*.

Ceea ce individualizează *Studii de Preistorie* de celelalte publicații de profil din România este faptul că reprezintă singura revistă românească de până acum dedicată exclusiv preistoriei, cu privire specială asupra sud-estului și estului Europei, dar cu referiri și la alte regiuni geografice. Totodată, începând cu cel de-al doilea volum (2/2003-2004), în paginile revistei a fost inaugurat un tip de text neîntâlnit în cuprinsul altor reviste de arheologie din România, și anume interviuarea unor personalități binecunoscute arheologiei contemporane, precum Victor Buchli, Ian Hodder, Kostas Kotsakis, Lynn Meskell, Bjørnar Olsen, Michael Shanks sau Ruth Tringham. De asemenea, în revistă, sub forma unor secțiuni distincte, au fost incluse și o serie de subiecte ignorate de alte publicații, cum sunt activitatea și/sau memoria unor arheologi care astăzi nu mai sunt printre noi (vol. 2/2003-2004; vol. 6/2009), (micro-)politica din jurul unor proiecte arheologice (vol. 8/2011) sau caracteristici arheologice în afara României (volumul de față); în același spirit, pentru numărul următor intenționez să publicăm o secțiune cu poezii arheologice compuse de unul dintre cei mai cunoscuți preistoricieni români, Constantin Nicolăescu-Plopău, dar și de alții. Un aspect pozitiv este și caracterul eterogen al articolelor publicate, acestea fiind produsul unor filosofii de cercetare diverse, de la arheologia cultural-istorică la post-procesualism; astfel, paginile revistei *Studii de Preistorie* sunt un indicator al manierelor de cercetare existente în cadrul câmpului arheologic din România. La fel de important este libertatea acordată autorilor de a publica în ce limbă doresc. Un alt element demn de apreciat este faptul că revista a găzduit un articol critic, care, din considerente ce țin de politica instituțională, nu a fost acceptat spre publicare de o altă revistă: mai precis, un text despre proiectul româno-german de la Pietrele nu a fost acceptat de revista *Dacia*, principală publicație a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române (București), datorită subcapitolului despre micro-politica academică, în schimb, în urma referatelor unor cercetători din afară și din străinătate, a fost publicat de revista *Studii de Preistorie* (vol. 4/2007). Nu în ultimul rând, trebuie menționate și unele scăderi ale revistei, legate de calitatea grafică (explicabil în condițiile în care revista este publicată cu bani din sponsorizări modeste și din cotizații), de nivelul unora dintre traduceri (fie că este vorba de texte, fie de rezumate), de acuratețea corecturilor și chiar de mesajul unora dintre articole.

În finalul acestor rânduri nu pot decât să sper că revista *Studii de Preistorie*, alături de colaboratorii sus înțorâți am fost în cei zece ani de la prima apariție, își va păstra independența, va continua să încurajeze diversitatea – tematică, epistemologică, lingvistică – și spiritul critic și va încerca să devină mai bună în conținut și sub aspect grafic.

---

* Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române, str. Henri Coandă, nr. 11, Sector 1, 010667, București; al_dragoman@yahoo.com